

Bouw je eigen Online Coalitie

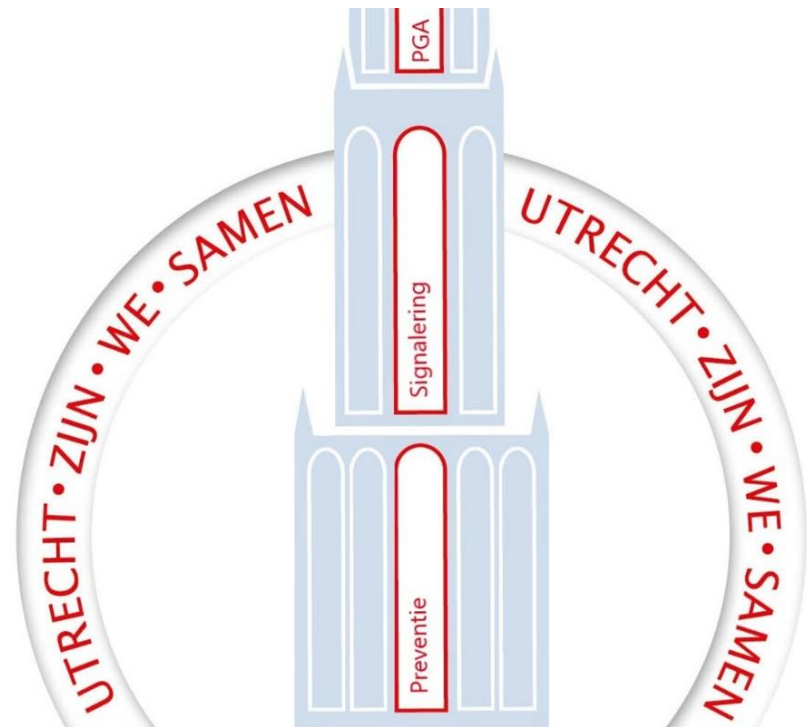
Lessen uit Utrecht

Opbouw presentatie

1. Achtergrond UOC vanuit Utrecht Zijn We Samen
2. Aanpak en resultaten
3. Borgen van de aanpak en resultaten
4. Reflectie en vragen

Maar eerst: rondje kennis maken
Bespreek in tweetallen: wie ben je, waar loop je tegenaan, wat doe je al (alles 'online gerelateerd')?

Achtergrond

2015 Start
Utrecht Zijn We
Samen (UZWS)

- 2017 start digitaal burgerschap

2021 Herijking
UZWS
(UZWS 2.0)

- Meerdere vormen van extremisme
- Nog te weinig aandacht voor online ontwikkelingen

Start UOC

- UZWS 2.0 In het teken van de Aanpak Online
- Enthousiasme en wens tot bijdrage partners uit de stad
- Daarna: follow-up bijeenkomst
- Leidend tot oprichting Utrechtse Online Coalitie
- Uitvoeringsprogramma
Vergroten digitale weerbaarheid

Gemeente Utrecht

Utrecht zijn we samen 2.0

28 mei 2024 Newsflash n°. 2 - Inspiratiebijeenkomst

Thema van deze UZWS 2.0 inspiratiebijeenkomst was Online

NIEUWS

Voortgang UZWS 2.0 en Online onderzoek Textgain

Nadat Abdullah de achtergronden van UZWS 2.0 had toegelicht, kwamen eerst de overige UZWS - thema's aan bod, bondig en helder door de collega's voor het voetlicht gebracht. Daarna stond het programma in het teken van Online, afgetrapt met een boeiende uiteenzetting van Olivier Caubergs over het onderzoek naar online fenomenen en netwerken dat hij namens Textgain in opdracht van de gemeente Utrecht samen met RadarAdvies uitvoert.

UZWS 2.0 Programma coördinatoren
Abdullah Pehivan en Matthijs Den Otter

Diversiteit aan onderwerpen spreekt aan!

Dat de volgende interactieve presentaties van Patricia van Rijswijk (Beeld en Geluid), Laura Postma (NHL Stenden) en Milou Vollebregt (@UseTheNews) rezonerden, bleek niet alleen uit de enthousiaste deelname van het publiek aan de kennisquiz van Patricia. Ook het panel met de drie presentatoren, aangevuld met Maarten van Boekel, afdelingshoofd Expertise-unit Sociale Stabiliteit, kreeg onder leiding van dagvoorzitter Elf Borucu veel vragen, waaruit betrokkenheid bij en interesse in het thema bleek. Ook de daaropvolgende oefening met de depolarisatie-app van CIVINC, vaardig gepresenteerd door oprichter Leon Horbach, maakte veel enthousiasme bij de deelnemers los.

Oproep wethouder Voortman: sluit aan op de Utrechtse Online Coalitie!

De afsluitende reflectie van wethouder Linda Voortman vatte de energie van de bijeenkomst goed samen. Haar oproep om aan te sluiten bij de Utrechtse Online Coalitie tegen Online schadelijke polarisatie, radicalisering en extremisme lijkt met diverse aanmeldingen en inbreng van ideeën nu al z'n weerklank te hebben. Een geslaagde middag, met een grote opkomst, veel enthousiasme en vooral met bruikbare handvatten voor de aanwezigen.

Meer informatie? Neem contact op met de programmacoördinatoren of met Robert van Oirschot Kwartiermaker aanpak Online schadelijke polarisatie, radicalisering en extremisme

Doorontwikkeling UOC

2015 Start Utrecht Zijn We Samen (UZWS)

- 2017 start digitaal burgerschap

2021 Herijking UZWS (UZWS 2.0)

- Meerdere vormen van extremisme
- Nog te weinig aandacht voor online ontwikkelingen

2023 Start aanpak kwartiermaker

- Betrekken maatschappelijk middenveld
- Experimenteren met praktische tools
- Oprichting en Convenant Utrechtse Online Coalitie

Waarom een convenant?

- Online dreigingen zoals **desinformatie, haatzaaien en online onveiligheid** hebben directe impact op onze organisaties en op de mensen met wie wij werken – cliënten, gasten, klanten, kinderen en ouders.
- Deze dreigingen raken ons allemaal, individueel én gezamenlijk. De impact is niet langer te negeren: het **tast het vertrouwen, de veiligheid en het welzijn** van de inwoners van Utrecht aan.
- Er is nú actie nodig, Juist de **veerkracht en samenredzaamheid van lokale netwerken** kan de internationale en landelijk hiaten opvullen
- Geen enkele organisatie kan dit alleen oplossen. Alleen door bundeling van krachten kunnen we **effectief de digitale weerbaarheid vergroten**.
- Samenwerking is essentieel en dat vraagt om **duidelijke organisatorische én financiële steun** van alle betrokken partijen.

Ambitie Utrechtse Online Coalitie

- Wij streven naar een (online) samenleving die **veilig, gezond, inclusief en weerbaar** is – voor nu en voor de generaties na ons.
- Wij bundelen onze krachten voor een **krachtige, gezamenlijke aanpak** om deze ambitie te realiseren.
- Wij zetten ons in voor een **duurzame impact**; zolang als nodig om blijvend verschil te maken.
- Wij zoeken actief de samenwerking met **partners buiten Utrecht** die ons stimuleren, motiveren en inspireren.
- Onze focus ligt op **preventie, bewustwording, signalering** en het versterken van **digitale weerbaarheid**.
- Voor een **effectieve begeleiding** van jongeren in de online leefomgeving is het cruciaal dat we de jongeren benaderen vanuit **oprechte interesse**, niet vanuit onwetendheid en angst.

Onze uitgangspunten

We dragen allemaal actief bij – met kennis, tijd, middelen en onze denk- én doekracht.

We handelen met steun vanuit onze eigen organisaties en nemen verantwoordelijkheid voor het gezamenlijke doel.

We werken domein- en disciplineoverstijgend samen om krachten écht te bundelen. We richten ons daarbij zowel op bedreigingen en risico's, als op kansen en mogelijkheden.

We leren van elkaar en delen actief kennis, binnen én buiten Utrecht.

We zorgen in de praktijk voor goede doorverwijzing en effectieve samenwerking, zodat niemand er alleen voor staat.

We doen dit ten dienste van de Utrechtse samenleving – onze inzet moet voelbaar zijn voor de mensen om wie het gaat.

Wat doen we en waar blijven we aan werken

- **We delen kennis structureel** – We komen regelmatig bij elkaar om inzichten en ervaringen uit te wisselen.
- **We experimenteren met tools en interventies** voor digitale weerbaarheid en tegen online polarisatie, radicalisering en extremisme.
- **We voeren voorlichtings- en preventiecampagnes**, lokaal én (waar mogelijk) landelijk.
- **We vergroten bewustwording**, binnen onze organisaties en daarbuiten.
- **We lobbyen actief**, ook op nationaal niveau, om beleid en wetgeving mee te bewegen.
- **We werken samen met andere partners**, zoals ministeries, universiteiten, hogescholen en maatschappelijke initiatieven en delen actief onze ervaringen en kennis met andere gemeenten.

Activiteiten

- Congres 'Samen digitaal weerbaar tegen polarisatie en radicalisering' ism Ministerie SZW
- Congressen voor jeugd- en onderwijsprofessionals (0-24 jaar) over de jeugd online
- Diverse bijeenkomsten met de CIVINC depolarisatieapp
- Ontwikkeling Filterbubbel.nl
- Videoserie *Kijk Even Echt* over online opvoeden, waarin herkenbare dilemma's worden benoemd en handvatten worden geboden
- Onderzoek Saxion Hogeschool 'Online opvoeden: naar samenredzaamheid voor kinderen, ouders en opvoeders in Utrecht'
- Deelname onderzoek Universiteit Utrecht naar werken in tijden van des- en misinformatie
- Opzetten online trendmonitor jeugd, Het Utrechts Mediagesprek

Partners in de Utrechtse Online Coalitie

Aandachtspunten mbt duurzaam borgen

- Utrechtse succes in gecombineerde aanpak OOV en MO; haak ook Volksgezondheid en Onderwijs aan.
- Borging in 'eigen' organisaties is cruciaal
 - Iedereen heeft met online te maken, dus is niemand er echt van
- Veel onduidelijkheid over mogelijkheden & bevoegdheden
 - Mag online monitoren?
 - Kun je iets voor zijn of sentimenten alleen achteraf te signaleren?
 - Online steeds vaker achter gesloten deuren
- Betrokkenheid maatschappelijke middenveld is cruciaal
- Structurele middelen voor alle partijen
- Overkoepelende coördinatie en samenwerking Rijk

Opvolging UOC landelijk?

- Aanpak in Utrecht heeft landelijke belangstelling
- Ministerie van SZW werkt aan
 - Walcherse Online Coalitie (afdeling Expertise-unit Sociale Stabiliteit)
 - ‘Blauwdruk op maat’ voor opzetten online coalitie, najaar 2026 (afdeling Weerbare Samenleving)
 - Kennis- en uitwisselingsplatform voor professionals in opbouw (ESS Connect)
 - Meer informatie?
 - Utrechtse Online Coalitie: Noa Broeders, digitaleveiligheid@utrecht.nl (gemeente Utrecht)
 - Walcherse Online Coalitie en blauwdruk: Robert van Oirschot, r.vanoirschot@futuremanagement.nl (ministerie SZW)
- Ideeën, initiatieven, best practices; allemaal welkom!

Meedenken en -doen?

- Vind je een veilige, vreedzame en respectvolle digitale samenleving ook belangrijk?
- Wil je daar een bijdrage aan leveren?
- Wil je je kennis en ervaringen op dit vlak ontwikkelen en delen?
- Ben je bereid om daarin met elkaar te experimenteren en te leren?
- Sluit aan bij de UOC of ontwikkel een eigen Online Coalitie en werk aan een veilige, gezonde, vreedzame en respectvolle digitale samenleving.

➔ Samen maken we het verschil

Reflectie

- Wat neem je mee?
- Wat geef je Utrecht mee?
- Vragen?